

Zpravodaj

5

neděle 5. 7. 2020

69. ročník
Loutkářská
Chrudim

Kosti se nevyhazují

Jana Soprová

Výtvarnice Bára Hubená má dovedností na rozdávání – vyrábí loutky, hračky, scénografii, učí výtvarným dovednostem děti – a jak jsme mohli vidět, také vystupuje (Krvavý román). Její loutky zde můžete vidět hned ve třech představeních – kromě Krvavého románu se představí v pondělí Matěj a čerti, a z její dílny je i výtvarná podoba inscenace Srub.

Na Loutkářské Chrudimi jste sice poprvé, ale v pořádání seminářů a workshopů rozhodně nováček nejste...

Čtrnáct let mám Dřevěnou dílnu, zájmový kroužek pro děti od první do osmé třídy. To jsou pravidelné kurzy, kde vyrábíme ze dřeva. Připravím nějaké komponenty a oni si je upraví a vytvoří loutku. Letos jsme měli téma Loutkové divadlo, kde jsem využila jako inspiraci inscenaci *Matěj a čerti*, je to klasické loutkové divadlo se šestnácti loutkami. Takže jsem ten nápad použila, a znovu ho zúročila na semináři LCH. Vyrábíme malé kukátkové divadlo, každý z účastníků si odnese své skládací divadlo. A k tomu vyrábíme loutky a dekorace.

Když jsem zavítala do vašeho semináře, panovala tam velmi pracovní zaujatá atmosféra... A byla jsem překvapena složením seminaristů.

Já tomu říkám 50+ (snad se nikdo neurazí). A jsou senzační, strašně si to užíváme. Musím na ně ovšem být přísná. Ale je to první seminář, na kterém nikdo nechce přestávku, neptá se, kdy skončíme, nesvačí se... Dnes jsem měla takovou dobrou story. Zastavila mě správkyně objektu a omlouvala se, že nemůže být ve škole zítra od sedmi, protože jezdí z domova na kole a nestíhá to. Já jsem se podivila, vždyť začínáme od půl deváté. Tak jsem pátrala, kdo je ten šprt mezi námi, a nakonec se jedna účastnice přiznala, že si chce nadpracovat, protože další den musí odejít dříve.

Jaká byla vaše příprava na tenhle seminář? Měla jste nějaké konkrétní návrhy, nebo jste vycházela z toho, co si seminaristi přinesou?

Inspirací, jak jsem říkala, bylo kukátkové divadlo. A já ho mám moc ráda, dělám i takové klasické skládací divadlo do šuplíku. Ovšem předpokládala jsem, že přijdou děti 15+, nečekala jsem starší generaci. Nicméně mi přišlo, že ta tradice loutkového divadla, které máte doma, můžete ho kdykoli vyndat, rozložit

pokračování na str. 2

pokračování ze str. 1

a zahrát pro kamarády, pro své děti, vnoučata, je fajn a měla by se rozšiřovat dál. A protože už mám vymyšlené, jak se dá poměrně lehce vyrobit a funguje, navrhla jsem to seminaristům a oni rádi přijali. Ovšem, samozřejmě začali dělat složité loutky jako trojhlavého draka. Vyhrajou si s tím, ale splní to účel, který jsem zamýšlela.

Myslím, že se nemusím ptát na váš oblíbený materiál, určitě je to dřevo.

Je to tak. Všechno řezu z lípy. Ale také třeba kaširujeme. Protože mám loutkovou skupinu, která ta představení hraje hodně dlouho, osvědčilo se mi dělat vše hodně pevné. Takže představení, které si nechali vyrobit někým jiným, odcházejí, ale ta naše scénografie pořád funguje. Některá představení se hrají třeba 15 let a pořád drží. Teď jsem jedno představení trochu přetřela, ale jinak je v pořádku.

Vy ovšem vyrábíte nejen loutky, ale i hračky? Dokonce se prodávají ve specializované prodejně, jak jsem si přečetla.

Ano, je u Karlova mostu a jejím majitelem je loutkoherec, který tady hrál *Strub*. Vyrábím většinou užitek předměty, všelijaká zvířátka, hýbací panáčky, a mám ráda i andělíčky. Teď v koroně bylo víc času, tak jsem se pustila do svých autorských věcí, které nejsou tak líbivé jako ty na prodej. Jsou to všelijaké příšerky, které se hýbou, a mají místo vlasů chlupy. Jsou vyrobeny z různých „odpadků“.

Líbila se mi výstavka interaktivních předmětů a loutek, na které se člověk nemusí jen koukat, ale může je sám rozpohybovat. To chce dost vymýšlení, ne?

Ne, to je jen shromažďování. A někdy shromáždit ten materiál trvá dlouho. Já jsem poprvé dělala Krvák před třiceti lety, ve škole. Pak jsme se různě stěhovali, a prakticky z toho nezbylo nic, kromě těch černochů, kteří pádlují, a jsou už v dost dezolátním stavu. Měla jsem takový sen, že všechno jednou udělám znova. Ale trvalo mi třicet let, než jsem nasbírala všechny ty věci, sánky, kosti...

Kde sháníte artefakty?

Upřímně řečeno, často u popelnic, na smetáku. Mám velké štěstí, že lidi vědí, že tohle potřebuju, a tak mi nosí všelijaké krajované věci. Rodiče manžela mají hospodářství, takže když je zabijačka, vědí, že kosti se nevyhazují. Schovávají mi je, já je pak doma vydrhnu a vysuším. A nebo ty rybí měchýřky - v Dejvicích u Alberta prodávají kluci na Vánoce kapry. Tak jsem koupila dva malé rupy, zašla za nimi a poprosila, aby mi je sbírali. Když jsem tam přišla za dva dny a odnášela si ty tašky, tak to vypadalo jako z hororu. Oni, jak měli

zmrzlé ruce, tak to do tašek házeli ledabyle, takže pak to vypadalo, jako bych si odnášela dvě uříznuté hlavy... Doma jsem obsah tašek vyklopila do vany, vydrhla jsem ten sliz, měchýřky se usušily a ztvrdly. Ale po představení stejně hrozně smrdí.

Jakou nejkurioznější věc jste našla na smetáku?

Bohužel, takové ty zuby... ale smetáky už nejsou, co bývaly. Já jsem dva roky bydlela na vesnici, protože rodiče výtvarníci tam měli větší hospodářství, kde pracovali. Odlišovali nás tam na celý rok, nejprve jsme chodili do školy na vesnici, a pak do Jičína. A tam byly ještě ty krásné smetáky, kam lidi z domovů odváželi různé věci, když čistili nějakou místnost nebo půdu. Člověk tam našel třeba i kostýmy nebo krajované noční košile, ale taky talířky a podobně. Kdežto dnes dají lidi do popelnic všechno, takže je to nepříjemné. A spoustu věcí dnes musím kupovat v bazarech.

Říkáte, že rodiče byli výtvarníci, takže jste v tom vězela od malička. Vzpomenete si na nějakou loutku nebo hračku, co jste sama vyrobila?

Ono to všechno souviselo s tím, že jsme pracovali s rodiči, kteří vyráběli hračky. A ti nám pomáhali, když jsme chtěli vyrobit něco sami, třeba mi pomohli udělat kloubek na nákladáček, který mám schovaný dodneška. Teď už čtyři roky učím na střední škole, kde jsem kdysi vystudovala. Když jsme uklízeli, našla jsem tam svoji hračku, kterou jsem dělala před těmi třiceti lety. Takového nosorožce s pohyblivým rohem, kterého bych dnes neschválila ani studentům.

Když porovnáváte vkus před těmi třiceti lety a dnes – mají dnešní děti jiné nápady?

Já se setkávám s lidmi, které zajímá, co dělám já. To znamená, že nemám problém. Kdo nechce, tak na můj kurs nepijde. A podobné to bylo i tady, v Chrudimi. Lidé, kteří se přihlásili, věděli, do čeho jdou. Tak je to pro mě hrozně jednoduché, protože pracuju s lidmi, které zajímají stejné věci jako mě. Nemám problém s jejich estetikou. Těm, kdo se chtějí něco dozvědět, ukážu tu svoji cestu i všechny ty své odpadky, jako jednu z možností. A jestli potom budou vyrábět něco z plastu, je už jejich starost. Já se snažím naučit je základ, to znamená opracovat ty přírodní materiály.

Čili máte raději, když všechny předměty vypadají přírodně, a není třeba je moc zdobit...

Většinou v loutkovém divadle zvýrazňuju jenom oči, a jinak se snažím nechat mluvit ten materiál, dřevo mám být dřevem, látka látkou.

Vaše loutky působí tak trochu starodávně.

To je úmyslné. Nemám ráda experimenty, se stejnými lidmi děláme společně už třicet let. V padesáti už víme, co nám jde, v čem si rozumíme, a už nemáme potřebu experimentovat. Možná to zní hloupě, ale nám to vyhovuje. V každém představení máme něco zajímavého. A na našich výpravách se cení, že vydrží. Když se má herec po té loutkové scéně pohybovat, musí být solidní. A od kluků chceme, aby hráli poctivě. Aby to bylo poctivé loutkové divadlo. ●

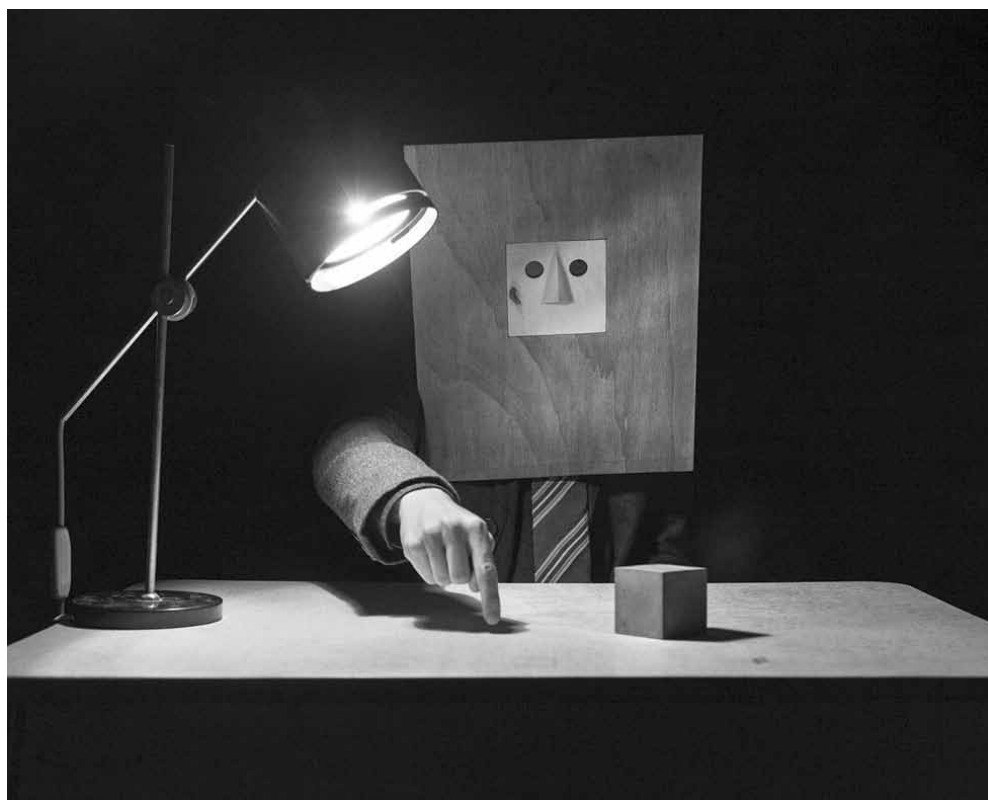

Prefaby

– návštěva u někoho doma

Bára Jurašková

Osm lidí a spoustu pravých úhlů, puzzle panelákových bytů a významů. To jsou *Prefaby*, intimní inscenace pro osm diváků Dominika Migače a Jakuba Maksymova, autorů *μSputnika*, který byl k vidění na Loutkářské Chrudimi v roce 2016. Inscenace, kde hlavní roli hrají betonové bloky, je paradoxně něžná. Prchavé panelákové životy znázorňuje jenom jejich stín a ozvěna. Díky tomu, že jsou znázorněny jen světlem a zvukem, vnímáme, jak se nutně skrze tenké zdi prolínají a zároveň je v nich každý sám a přesně od ostatních oddělitelný, jako jednotlivé bloky domu. Hra zároveň odkazuje k režimu, který dal lidem vysněný model moderního bydlení a zároveň tím jasně definoval jejich prostor pro život v uniformních bytech, které nabízí jen falešné soukromí, na které je dobře vidět (a hlavně slyšet) ze všech stran, ze všech sousedních bytů. Na panelácích je něčím krásné, že k nim každý máme nějaký dobrý nebo špatný vztah. Pro někoho dětství, pro někoho socialismus, pro jiného vysněné bydlení. Představení nemá potřebu jakékoli kritiky nebo jiného soudu, což dává divákovi prostor svobodně sledovat všechny úskalí i klady bydlení v tomto nedobrovolném soužití s cizími lidmi. ●

Věděli jste, že...

- ...to byli právě čeští kočovní loutkáři, kteří příběh loutkového Fausta obohatili o dvě, dnes už zcela tradiční, scény? Jednou z nich je tzv. krucifixová scéna, kdy Faust přinutí Mezistáfla, aby mu vymaloval obraz ukřižovaného Ježíše, a pak se před ním modlí. Druhou scénou je vartovačka, v níž dva venkovani mají Fausta ohlídat před čertem, ale nepodaří se jim to.
- ...exemplum "Král tchoř" vyšla poprvé v almanachu MÁJ v roce 1862 a K. J. Erben ho podepsal jako J. E. Miletinský?
- ...pro včerejší den si kapitán Michal Drtina sladil outfit a k bílé čepici připojil bílou košili? Jistě to má nějaký tajný význam!
- ...Schengebiss je stará legenda, která pochází z oblasti okolo Velkých jezer v Kanadě a na severu Spojených států a jejími praotci jsou domorodci z indiánského kmene Ojibwejtů?
- ...dnes se slaví svátek Cyrila a Metoděje? Díky těmto Soluňským bratřím se tady teď nemusíme pachtit s latinou!

CO MĚ NAPADÁ

O smyslu divadla s přihlédnutím k plovárnám

Michal Zahálka

Přiznám se zcela upřímně: za dobu nouzového stavu jsem povážlivě zvlchl. Léta jsem byl zvyklý trávit aspoň tři večery v týdnu někde v divadle, pak to najednou nešlo, úpěnlivě jsem čekal, až to zase půjde, a teď, když už to jde... jsem překvapeně zjistil, že ta možnost trávit čas jinde než v divadle vlastně není tak docela protivná. Na léto jsem se usídlil u prarodičů na Vysočině, do Prahy jez-dím nanejvýš na dva dny v týdnu a ani v tu chvíli nejdu automaticky do divadla, takže se dá říct, že jsem vyšel ze cviku. Chrudimský loutkářský maraton je proto pro mě letos tak trochu léčba šokem, něco jako skok do ledové vody bez otužileckého tréninku.

I pojali jsme s přítelem Šotkovským úmysl, že si v pátek odpustíme jeden programový bod, vezmeme plavky a děti a vydáme se na místní plovárnu – což je potěšení, jež si mohu dopřát poprvé až letos, když tu nejsem pracovně. (Na to se tedy mimochodem dá zvyknout taky.) Jak jsme řekli, tak jsme také udělali. Plovárna není, řekněme to na rovinu, úplně blízko. Dotáhnout tam malá Šotkovčata nebylo, řekněme to na rovinu, úplně snadné. Kolem druhé hodiny jsme dorazili na ono kýžené místo chladivého osvěžení, onu oázu klidu, míru a pohody. Slunce zvesela svítilo, nebe zdobily drobné mráčky, brány plovárny byly zarputile zavřené. Nepsalo se o tom ani na webových stránkách, ani na facebooku, ba dokonce ani na těch branách samotných: prostě jen zamčeno, zcela v rozporu s vyvěšenou otevírací dobou.

Obsluha krytého bazénu, který plovárnu provozuje, nám na dotaz sdělila, že se rozhodli zavřít pro nepřízeň počasí, a tón nepřipouštěl debatu. Můžeme ale prý do krytého bazénu – čehož jsme s jistotou nevolí využili, protože v něm alespoň byla voda, dokonce příjemně mokrá. Oázou klidu, míru a pohody ovšem tento bazén tak docela není, spíš působí dojmem ponuře kařovské instituce, čemuž nahrává i zavilý výraz oněch dam, které nám uprostřed slunného dne oznamovaly, že je moc ošklivo, a v hlase jim zněla jistota, že to ony celou instituci řídí (a pravděpodobně se v tomto bodě nemýlí). Kráčel jsem zpátky k divadlu a v duchu prosil divadlo za prominutí: už nebudu nevěrný, vracím se do svého přirozeného prostředí a místo vln provinční plovárny mě bude příjemně chladit vědomí, že tu nikdo nebude mít potřebu dělat ze mě vola. Všem vám za to moc děkuju: chyběli jste mi. ●

Filmy mezi loutkami, loutky ve filmech

Bára Jurašková

Z rozpáleného města do kina. Co dělají na loutkářském festivalu filmy? Trojhlas, tedy trojici animovaných filmů – na Oskara nominovaná *Dcera* (Daria Kashcheeva z FAMU), *Noctuelle* (Martin Petrlíček ze Západočeské univerzity v Plzni) a *Betonová džungle* (Marie Urbánková z UM-PRUM) – spojuje nadšení pro loutkovou animaci. Imaginaci diváci nasmartují už v předzáhlí Muzea barokních soch, hádání kontextů z pohybů a výrazů exponátů je vděčnou zábavou i tréninkem před promítáním filmů, které si hrají s naší představivostí. První dva, výrazně ponuřejší než třetí, mluví o osamělosti a touze najít si svoji cestu ke světu, který nás obklopuje, skrze rodinu lásku nebo třeba sny. Hororový příběh o souboji s nočními můrami překvapil malé diváky, pro které byly ve tmě kinosálu příliš opravdové. Škoda, že nevydrželi na třetí snímek, který zábavně zpracoval džungli zvuků v panelovém domě. Takové Prefaby pro malé, napadlo mě. Krom příležitosti konečně si pobřečet u skoro-oskarové *Dcery*, bylo promítání dalším skvělým oživením programu. ●

Nábor, který se nepovedl

Veronika Švecová

I když si jsem vědoma toho, že takových jako já (tedy lidí, kteří s položkou v programu *Individuální výstupy s loutkou* měli spojenou jen matnou představu o tom, o jaký žánr se asi tak jedná), nebude mnoho, sluší se na úvod tento tvar představit. Koneckonců, podobný úkol si vytyčila i moderátorka, která diváky ve Spolkovém domě sérií výstupů prováděla. Jedná se o krátkou, maximálně sedmiminutovou scénku s loutkou, během níž vystoupí jeden až tři loutkáři a předvedou svůj um. Bylo uváděno, že jde o výstupy, které mohou vést k pobavení, nebo k zamyšlení. Pětice předvedených sekvencí nenabídla ani jedno, a bohužel ani ten um nebyl kdovíjaký. Záměr pořadatelů nalákat účastníky Loutkářské Chrudimi, aby se do nadcházejících soutěžních přehlídek přihlásili a rozšířili tak základnu lidí s tímto zájmem, by se ale mohl vydařit. Dokážu si představit, že mnoho nadšených loutkářů si po zhlédnutí těchto skečů řeklo, že by byli schopní zachránit reputaci loutkovému divadlu. Že přesvědčí příští diváky o tom, že krátká scénka s loutkou může být humorná, když si někdo dá záležet na timingu, když do výstupu vloží více energie a že několikaminutový loutkovodičský výkon může být daleko preciznější, a tím i poutavější. Paní moderátorka v předělech mezi jednotlivými výstupy seznamovala diváky i s kritérii, podle kterých se tato disciplína hodnotí. Když s nimi poměřím viděné kousky, připadám si jak v absurdním vtipu. Kromě výtvarné podoby, která nebyla nijak oslnivá, ale to je otázkou vkusu, se hodnotí například originalita a dramaturgie námětu – většina výstupů však nebyla autorská, jednalo se o scénky podle "libret" dnes již zesnulého propagátora tohoto odvětví, doktora Petra Slunečka. Dalším hlediskem je kromě loutkoherectví i hlasový projev, jenže všechny výstupy se odehrály beze slov, a když postavy nějak (třeba jen křikem) komunikovaly, zvuky se bůhvíproč ozývaly z nahrávky. Posledním kritériem je celkový účinek výstupu. No... Občas jsem si racionálně uvědomovala, že dění na scéně je pokusem o vtip, namísto zdvižených koutků mi však nahoru směřovalo obočí. Přesto, nebo možná právě proto, se přidávám k agitování pořadatelů. Zapijte se do podobných aktivit, jestli vám je práce s loutkou být jen trochu milá. Útvar by to vskutku mohl být nadějný a slibný, tomu skálopevně věřím. Jen je asi výběr finalistů velmi omezen počtem účastníků, jinak si úroveň viděného nedovedu vysvětlit.

P.S. Kdo by se chtěl přihlásit do 12.ročníku přehlídky amatérských výstupů s loutkou a malých loutkářských forem, má šanci do 14.února 2021. Můžete se přihlásit v kategorii jednotlivců, výstupů studentů ZUŠ, učitelek mateřských škol či výstupů malých, nejvíce tříčlenných skupin. Více informací na <https://www.scdo.cz/sal/> nebo www.divadlo-jiskra.cz ●

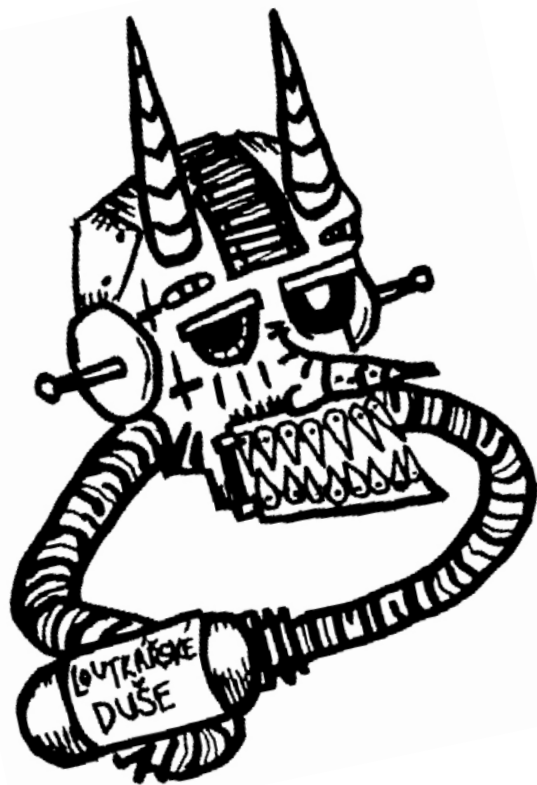
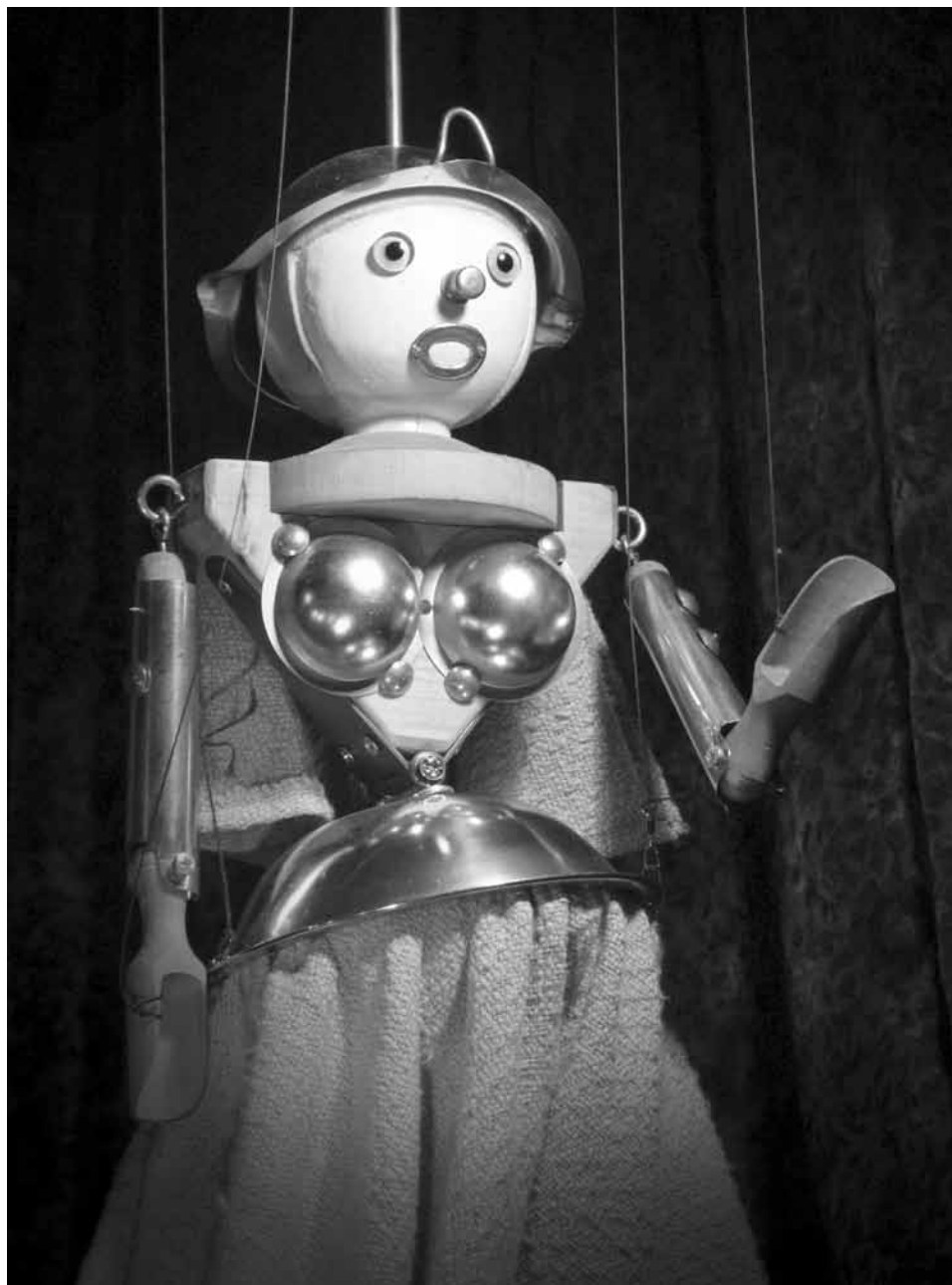
(Anti)klasika

Ema Šlechtová

Plzeňské Divadlo Alfa rozšířilo letos svou sérii, vycházející z tradičních loutkových textů Evropy, o inscenaci *Jenovéfa*. V rámci Loutkářské Chrudimi jsme mohli vidět právě ji v kombinaci s alfi klasikou *Doktor Faust*. Kompilace zpracovává původní historické texty, stejně jako loutkovou techniku a inscenační postupy s dávkou respektu a značnou mírou originality. Marionety poskládané ze všeho, co lze nalézt na půdě, v garáži nebo v kuchyni, už svým výtvarným zpracováním představují interpretační posun notoricky známé látky.

Celková vizualita obou inscenací je bezpochyby nejsilnějším aspektem. Podmořská scéna z *Faustova* ďábelského putování je kouzelnou přehlídkou toho, co materiál dokáže. Rybičky z kleští nebo mořští koníci ze srpů vytvářejí s vtipem půvabnou loutkohru, která se neokouká. Vůbec, tematizace loutkářského řemesla, kdy herci v černém vytvářejí dojem iluzivního přístupu, ze kterého však vystupují a sami se stávají nositeli znaků, dopomáhá k chytrému, zábavnému a komplexnímu vyznění. Oba tvary obsahují vše, co by tradiční představa o loutkovém divadle měla naplňovat, včetně živé hudby. Ale právě nadhled tvůrců vytváří dynamiku, která soustavně bourá jakýkoliv pocit kliše.

Oceňuji přístup i řemeslo, zároveň si pokládám otázku, zda se formát nevyčerpal už v *Doktorovi Faustovi* (2001). *Jenovéfa* sice poctivě navazuje na nastavenou estetiku, přesto mi připadá v kontextu téměř dvacetiletého rozestupu zastaralá. ●

MINUTOVÁ HRA

ŠÍŠKY

Tichošlápci

SERminamísta: (fázové ticho)

PřizdiSRÁČ: (významné ticho)

SERminamísta: (fázové ticho)
(naléhavé ticho)

PřizdiSRÁČ: (významné, všeříkající ticho)

SERminamísta: (nechápaté, trapné ticho)
(dlouhé ticho)

PřizdiSRÁČ: (hrobové ticho)
(mrazivé ticho)
(zlověstné ticho)

SERminamísta: (tíživé ticho)

PřizdiSRÁČ: (významné, výmluvné ticho)

(všeříkající ticho)

SERminamísta: (ohlušující ticho)
(dusivé ticho)

PřizdiSRÁČ: Tak do Alfy nebo do stanu?

O chvílku později ve stanu ve frontě:

S+P: (posvátné ticho)
(hladově napjaté ticho)

Servírka: Šišky došly!

S+P: (ticho...cho...cho...cho...) ●

Seminář C • Fontána u Centrálu

(Ne)nalézání svatého grálu

Marta Hermannová

Ani pro tentokrát se za seminářem C, jehož lektorem je loutkář, herec a režisér Radek Beran, nevydávám do školní třídy. Místo konání je opět situované venku, a to konkrétně u malé fontány v parku za mostkem, který vede od Divadla Karla Pippicha. Už zdálky vidím několik dospělých lidí postávajících s velkými klacky v rukou kolem staré, nefunkční fontány, jež je naplněná špinavou hnědou vodou. Je sobota, předposlední den seminářů, a tak jsou všichni zabráni do stavby závěrečného výstupu. Opřu se o vzdálený strom a nenápadně začínám pozorovat dění. Skupina seminaristů působí velmi sebraně a je vidět, že má za sebou spoustu práce a objevování toho, co všechno fontána nabízí jim a co oni naopak mohou nabídnout jí. Pracují s přírodními materiály a s papírem, čechrají vodní hladinu, hrají si se zvukem, atmosférou, temporytmem. Fontánu už znají jako své boty – v prvních dnech se ji dokonce snažili nějakým způsobem ozdobit, zkrásnit. Většina pokusů ale nevydržela do dalšího dne, a tak se začali věnovat spíše performativním způsobům, jak ji znovu trochu oživit. To se jim celkem daří, v jednu chvíli si jeden ze seminaristů obuje holinky a pomalým, opatrným krokem vstupuje doprostřed fontány – ten obraz je (ač zcela obyčejný) natolik zajímavý, že si ho musím vyfotit. Před mýma očima se pomalu skládá malý performativní tvar. „Taková pohybová, kinetická instalace, živý obraz. Ta fontána

je obyčejná skrytá věc – takové bude i naše představení,“ říká Radek Beran, když se ho později ptám, k jakému žánru směřují. Seminaristé společně diskutují o každém gestu – řeší se dynamika, gradace a to, který pohyb je větší než jiný. Zdá se, že všichni seminaristé přemýšlejí o připravovaném výstupu jako o koncepčním tvaru. Já jako vnější pozorovatel vytvářeným znakům a jejich významům sice nerozumím, ale seminaristé je evidentně mají vnitřně opodstatněné. Fontána u Centrálu se stala centrem jejich uvažování. Později se dozvídám, že skrytým tématem v pozadí je „svatý grál“ a myšlenka, jestli jím může být i takováto zapomenutá kašna. „Chceme tuhle chudinku – zničit, zdevastovat fontánu – povýšit, dát jí zase nějaký smysl. Myslím, že jen to, že jsme s ní strávili nějaký čas, bylo moc pěkný a že nám to zase vrátila,“ osvětluje mi Radek Beran předmět zájmu, který si pro práci v semináři zvolili. Po dotvoření těžké rozřité instalace (která opravdu stojí za vidění!) si seminaristé už jenom sepisují schéma bodového scénáře, v němž nechybí velmi sofistikované pokyny jako např. „esteticky položit klacek“. Zítra si svůj výstup už jenom párkrát zopakují – se zkoušením to však nebudou přehánět, protože seminářem putuje krásné moudro, že „chyba je stylotvorná“. Jejich pondělní výstup si určitě nenechte ujít, už kvůli té fontáně, která v posledních dnech zažívá takovou pozornost, jako už dlouho ne. ●

Seminář D • Site-fight-specific

Každý den jiné dobrodružství

Sára Kordová

Měla jsem štěstí a den před návštěvou semináře D jsem u Filištína potkala skvělého Filipa Nováka (účastníka). Vyměnili jsme si čísla a domluvili si, že si druhý den zavoláme. Důležité zmínit je totiž to, že seminář D každý den podniká jiné dobrodružství na jiném místě (předchozí den dokonce úplně odjeli z Chrudimi). Setkali jsme se kolem jedenácté ráno u schodů pod chrudimským náměstím. Skupina seminaristů kreslí po chodníku, natahuje provázky a věší cedule. Dozvídám se, že dnes mají za úkol nějakým způsobem narušit určité místo v centru Chrudimi. Každá skupina pracuje se zadáním jinak. Někdo zasahuje do prostoru, někdo přímo oslovuje kolemjdoucí. Zdá se, že zbytek seminaristů je rozmístěn na náměstí. První skupinka vyrábí papírové žabičky a přemlouvá lidi v okolí k závodu. Druhá vedle kostela nabízí masáž a v podobném duchu si počíná i Ondra, který vedle restaurace U Petra čistí kolemjdoucím boty. Jde o práci s lidmi, o komunikaci. Jak říká lektor Petr Reif: „Ten moment, kdy se lidé uvolí k nějaké interakci, může změnit jen zmínka, že ta služba je zadarmo. Důležité je každému člověku vyjít vstříc podle toho, jak se zrovna chová, co říká. Když řekne, že má jen čtyři minuty, ujistím ho, že to bude trvat třeba jen dvě.“ Jak to tak pozoruji, nejakčtější jsou děti, potom tatínci a až potom maminky (zdá se, že jsem měla štěstí na stydlivé maminky). Jeden přibližně osmiletý klouček se dokonce připojuje k vytváření dobrodružné cesty na schodech se zmíněnou první skupinou. Zůstává ještě dlouho poté, co odcházím. Intervence semináře D se na jeden den stala pro obyvatele Chrudimi vytržením ze zaběhnutých pořádků. A jak jsem byla svědkem, bylo to vytržení vítané. ●

Špióníme...

Seminář C

Co tady dělají?

Mají tu dílnu.

Chráněnou dílnu.

agenti - Larvičky -

Seminář H

Ktož sú boží domovníci.

Katastrální úsek

maximálně třikrát zadem

nezvyšuj na ni tlak

dáváme si deformaci

A co kdybychom těm lidem

zavázali oči a dali špunty do uší?

Agent - anonym -

Seminář K2

„Dám vám všem oběd zdarma.“

agent - PAcitát -

Seminář E • Loutka – dřevo – řezbařina

Základem je ostrý nástroj

Bára Jurašková

Když půjdete za barokními sochami po schodech dolů, kousek rovně a pak za roh, uvítá vás skoro zenový klid řezbářské dílny semináře E pod vedením výtvarníka a loutkoherce Vladimíra Sosny. Pět stolů a malá výstava autorských loutek, na kterých lektor vysvětluje účastníkům principy řezbařiny. Mezi seminaristy se společně setkávají loutkáři, divadelníci, řezbáři i ti, co si chtěli prostě jen zkusit vyrobit loutku ze dřeva. Pohoda, která na semináři panuje, se mi neovladatelně vpíjí pod kůži. Vladimír Sosna mi popisuje, že kurz je určený pro všechny, kteří si chtějí osvojit řemeslo řezbářství. Vysvětluje, že je hlavně důležité, aby si ten, kdo chce s vyřezáváním začít poprvé, zkusil práci s kvalitními nástroji a nezkazil si hned na začátku chuť tupými dlaty, se kterými není možné docílit vysněného tvaru. Práce se zaměřuje hlavně na hlavu, skrze tu se prý „...dá dobře naučit dřevo číst, naslouchat mu, ale zároveň mu vnutit tvar, který z něj chceme mít.“ Ať už se účastníci přišli naučit něco úplně nového nebo si odpočinout u činnosti, kterou dobře znají. Z atmosféry bylo jasné, že je za muzeem všem hezky. ●

Seminář X • Diskusní seminář

V pohodě, ale ostře

Jana Soprová

Už několikátým rokem vede režisér Jakub Vašíček Diskusní seminář pro ty, kteří si nevyberou... Odehrává se obvykle v hospodě, U lahodného moku se zkrátka lépe diskutuje. Tento seminář tvoří jakýsi pandán k večerní diskusi s porotou. Na seminář se letos přihlásilo 21 účastníků, a někteří prý nechodí. To ale vůbec nevadí, protože se organicky přidávají další zájemci, kteří mají zájem povídat si o viděném. Děje se dopoledne – a protože Sladovna, kde se původně měl tento seminář konat, otevírá až v 11 hodin, a diskutující jsou dychtiví už od desíti, našli si jiné místo. A to na čerstvém vzduchu za Divadlem Karla Pippicha. Když jsem se usadila mezi patnáct diskutujících, vůbec jsem neměla dojem, že se jedná o lidi, kteří „si nevybrali“. Naopak, většinou jsou to zkušení harcovníci Loutkářské Chrudimi a dalších přehlídek, a ve velké většině aktivní divadelníci (loutko-divadelníci). To také vysvětluje zaujetí, s kterým se zabývali i nejmenšími detaily viděných představení. Tentokrát bylo na programu cupování Boudy a její Holubičky. Plzeňskou Boudu a její protagonisty tady dobře znají, a tak je toto cupování všech složek inscenace (i konkrétního viděného představení) na jednu stranu láskyplné, na druhou nemilosrdné. Připadám si tak trochu jako v autodilně, kde se automobil postupně rozkládá až na ty nejmenší součástky, které se ohledávají ze všech stran a úhlů, hodnotí a hledají se skryté vady. Vašíček nechává diskutujícím dostatek prostoru k vyjádření, ale zároveň následně myšlenku shrne a doplní rozmanitými příklady z amatérského a profesionálního divadla (vždyť jsou tu většinou pamětníci – takže je možné v diskusi odkazovat k předchozí tvorbě souboru i k viděným kouskům na LCH třeba deset let zpátky). Takže – letem světem: proběhlo tu zamyšlení nad tím, zda je scénický rámec prostředí knihovny vhodný či rušivý (nakonec se dojde ke konstatování, že by bylo lepší sehrát jen loutkovou pohádku „bez knihovního obalu“), nad hereckými a loutkohereckými výkony (je oceněno, že loutkoherci zvládali se ctí i činoherní část), ale i tím, že na děkovačce nemá herec žvýkat! Řeší se chudák holčička, která dostala za úkol „tahat“ nejtěžší loutku – koně. Někdo z diskutujících dává k dobru svůj postřeh týkající se konkrétních titulů na knihovních policích. Když je dostatečně rozcupováno, debata se svezí k profesionálnímu *Malému princovi*, a všichni, kdo viděli, se shodují v tom, že je to sice atraktivní titul pro publikum, které jde do divadla jednou za čas, ale zkušené loutkáře neuspokojí. Ti jsou zvědaví na méně blyštivé, efektní kousky, které ovšem mají něco „navíc“. A tak se na závěr diskuse svezí k úvahám o tom, že mnohdy představení, která se pokoušejí o něco nového, riskují a proto nejsou zcela dokonalá, dostávají v odborné diskusi často nespravedlivě „na zadek“ více než technicky perfektně odvedené, ale myšlenkově ploché představení. A tak jen zvolání na závěr: „Raději nedokonalá, ale invenční představení, nežli technicky dokonalá, ale sterilní věc.“ ●

Missis Mystif

Hi, ja sjistit pro vas yesterday a po schleptnuti Prodigy ujistit. Být to scandal a big komplot. Nektera čedsafeni na Chrudim loutka hrát ROBOTI. Ja putu chletat dal. Ony maybe i mesi difaky a orgasmatory.

V tom Spolek-house ta mizz, co uvadět indifindy fystup, ona taky robot. Ale prfa generace, co ony na pochyb a mluva člofěk jen vzta-leně potopa.

A tam ja mít big postmodern sa-šitek, když spod sukne španelska tanešnice blick chlafa vas taticek Masaryk.

A ja myslet, vaš nofy taticek Babisch on šikat, zachranit tisice mrtfych. A ja videla ta indifindi fystupy. Tachle mrtfola on už nevškšisit.

Ale pochopit ja jak fsniknout faš idiom: Slunečko – nejlepší doctor.

So, ajeste dulešita fjec. Potam trestni oznameni na Jarka Cholas sa tyrani dítě. Moje gastroportkyň mě potfrdit, še ten boy dyš konsu-mofat sa den 12 fajc tvrda štyši tališky ošišku či sušenek a štyši litra rybisdzuse, to na šalobu. Howg. ●

Kačenka Shingebiss

BROULANANŠU, Praha

Kačenka je v klidu, budme jako Kačenka Shingebiss

Veronika Švecová

Neotřelý námět, nápaditá, po domácku vyrobená, ale přesto stylově čistá scénografie a zejména velmi slušné herecké i hudební výkony dělají z *Kačenky Shingebiss* překvapivě příjemnou loutkovou miniaturu. Dvě mladičké loutkoherečky mají mluvený projev a artikulaci preciznější a přirozenější než leckteří starší účastníci hlavního programu. Příběh Kačenky, která se nenechá ničím rozházet, žádný problém ji nevyhodí z jejího vyklidněného přístupu k životu, dokazuje, že výhodnější, než se z nepřízně osudu a podobných úskoků našeho okolí hroutit, je zapojit pozitivní myšlení, kterým lze často veškerou negativitu vyvrátit z jejích kořenů. Drobné scénické efekty jako oheň v krbu, díry v jezeře, z nichž kačenka vytahuje šňůru stříbřitých ryb, nebo sněhové závěje hezky oživují detailně propracovanou kartonovou dekoraci doplněnou o přírodní materiály. Rovněž kratičké hudební doprovody v podání jedné z hereček inscenaci vkusně dotvářejí a s celkem zdařile splývají. Tvůrkyňe se nenechaly zlákat nutkáním jednoduchou pohádku složitě rozehrávat nebo dramaturgicky překombinovat. Stručné srozumitelné poselství předávají svým divákům za méně než dvacet minut a vtípek s gumovým kačerem do vany a jeho malými kopiemi na závěr je vtípnou shazující tečkou za příběhem inspirovaným přírodními kulturami. Věřím, že až se dále rozroste repertoár tohoto tandemu, mohou (třeba po vzoru dnešního inspirativního představení z Divadla Alfa) pospojovat svá dílka dohromady a bavit dychtivé publikum i déle. ●

Nadšení nás už neopustilo

Veronika Švecová

Když jsem dívky zodpovědné za představení *Kačenka Shingebiss* v zákulisí atakovala žádostí o rozhovor, musela jsem se prodírat zástupem gratulujících fanoušků. Přesto si opěvované inscenátorky našly čas na pár otázek.

Jak vznikl soubor BROULANANŠU? Co vás přimělo hrát divadlo?

Anežka Šubrtová: S loutkovým divadlem jsme začaly minulý rok, když jsme připravovaly představení *Král stromů* na školní jarmark. A jelikož nás to hrozně bavilo, tak jsme se rozhodly hrát dál. Účastnily jsme se přehlídky a dokonce se dostaly až na Loutkářskou Chrudim. Nadšení nás už neopustilo, a tak se povedlo, že jsme tu letos znovu.

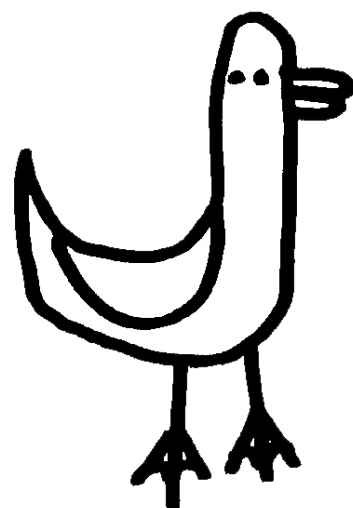
Kde se vzal námět vaší inscenace? Co vás na něm zaujalo?

Meda Folprechtová: O kačence Shingebiss je stará indiánská legenda. Ale vlastně je to i moc krásná pohádka.

Anežka Šubrtová: Já jsem chodila do Waldorfské školky a tam nám tenhle příběh četli. Mně se moc líbilo, jak se kačenka nevzdává, každou životní překážku překoná a nakonec zvládne nepříznivé věci obrátit v něco dobrého. Přišla mi škoda, že děti z jiných školek tu legendu neznají. Proto jsme si řekly, že jí zpracujeme jako divadlo.

Vypadáte jako nadšené tvůrkyňe. Co chystáte dál?

Anežka Šubrtová: Ještě to nemáme úplně promyšlené. Určité nápady máme, ale nerady bychom je prozrazovaly, než si je utřídíme. Touha hrát dál se nás drží a jakmile bude čas, tak se do přípravy dalších věcí s chutí pustíme. ●

Erben 1862

Convivium, ZUŠ F. A. Šporka

Stolování s tchořem

Ema Šlechtová

Erben 1862 je již druhou inscenací letošního hlavního programu ze ZUŠ F. A. Šporka, tentokrát od souboru Convivium. Erbenova povídka *Král tchoř* ožívá rozmanitou hrou kuchyňských předmětů. Cinkání porcelánu a kvokání hereček nás přenáší do slepičince (či kurníku), ve kterém dochází k dramatickým změnám ve vedení monarchistického státního zřízení.

Inscenace využívá předměty slavnostní tabule a vytváří vzájemné vztahy postav. Jednoduchá jevištní kouzla, jako vejce ukrytá pod poskakujícími čajovými hrnečky, komunikují jasně čitelnými znaky, většinou beze slov. Je škoda, že inscenace u non-verbálního formátu nezůstala, protože slova vlastně vůbec nepotřebuje. Téma moci a jejího zneužívání je věčné a o to silnější, když nám ho zprostředkovávají vinné láhve nebo voňavka s difuzérem. Velmi čisté a vyargumentované jevištní zpracování jde až naturalistickým směrem. Ve jménu mocenské nenažranosti se statečný herec dává vařenými vejci a nalévá obsahy lahví. Divácký zážitek je tedy skrze zrcadlové neurony až nepříjemně autentický.

Práce s předmětem a předlohou umožňuje vznik neokoukaného a hravého divadla. Vlastně si přeju, aby se i divadelní profesionálové častěji vydávali směrem, který mají studenti ZUŠ F. A. Šporka očividně v malíčku. ●

Na pár slov se souborem Convivius

Ema Šlechtová

Literárně dramatický obor na ZUŠ F. A. Šporka z Jaroměře je vyhlášená svou kvalitou a originalitou. Inscenace *Erben 1862* tuto reputaci jen podporuje. Se souborem a s jeho vedoucí Jarkou Holasovou jsme si povídali hned po skončení představení na scéně MED.

Jak inscenace vznikala? Jak jste došli k výběru materiálu?

Inscenace původně vznikala na Posed, který měl k listopadovému výročí téma Svoboda?! Text jsme měli předvybraný už nějakou dobu, bavilo nás téma a jeho možnosti. Jen jsme čekali, kdy se bude hodit. Skrze improvizace ve dvojicích jsme skládali finální tvar. Stolování a práce s kuchyňskými předměty nás napadly právě už na základě předlohy. Zároveň jsme od září měly dvě nové členky souboru a u nás se vždy začíná materiálem a předměty. Otevřeli jsme skříň se starými věcmi a začali improvizovat. Hledali jsme napětí mezi postavami, následně se nabalovaly další nápady, třeba vajíčka vznikla už automaticky z předchozí práce.

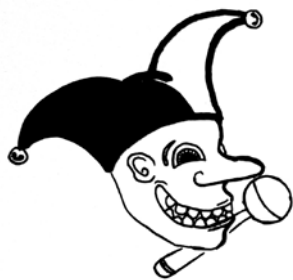
Jak fungujete jako kolektiv?

Myslíme si, že dobře. Máme se rádi a je to taková pohoda.

Jak vnímáte atmosféru letošního ročníku festivalu?

Zrovna jsme probírali, že je Chrudim letos moc příjemná. Program není tak narvaný, a i po karanténě je fajn se potkávat se spoustou lidí, které jsme celý rok neviděli. Jsme rádi, že tady můžeme být. ●

MINUTOVÁ HRA

STAŘEC A HOŘE

Pabouk paboukovič

Postavy: Kašpárek, Stařec

Odehrává se kdesi u pivního stánku. Kašpárek sedí u stolu a popíjí pivo. Přichází Stařec, zrak má kalný, chůzi vratkou, leč projev sebejistý až suverénní. Mluví takovým tempem, aby se hra vešla do minuty.

Stařec: Je tu volno? Tady ta židle je volná? Já si na ní sednu bolí mě nohy já už jsem starej to víte já už vlastně stojím nad hrobem ročník 1951!! vy jste tu všichni mladší že jo no jo já už jsem dědek a to ani svatbu dcera neměla dneska už se na to nehraje to víte je jiná doba jaký máte auto? já měl několik trabantů a teď jezdím škodou 120 (náhle agresivně) Jaká řeka teče Chrudimí?! Chrudimka! A jaká Mrákotínem?! Mrákotinka!! Tak! Kolik je v Mrákotíně kostelů? Dva! Jeden velkej a jeden malej taky tam mám tetu s tou jsem se hrozně pohádal svíň je to Kde je největší tunel na světě? U nás pod Montblankem! A co mají ve Švýcarsku? No ten CERN hledaj tam takovou tu tento božskou částici já teďka nevím jak se jmenuje

Kašpárek: Higgsův boson

Stařec: Tak vidíte že to vim no a jestli jí najdou tak víte co tohle pití jsem dostal zadarmo akorát jsem si musel stoupnout na jednu nohu a udělat vlaštovku já umím tančit byl jste vy v tanečních klasický tance valčík polka polka je na tři valčík na čtyři ale pak mi operovali nohy tady a tady (ukazuje) taky jsem z nich vysoudil bolestný od čeho ty soudy máme než abysme se soudili že jo a to pak zdědí moje dcera já už jsem dědek a to ani nebyla svatba (opět agresivně) Kdo nás osvobodil? Sovětskej svaz! A Američani čekali v Plzni a do Prahy nesměli ale teď je tu z toho Ukrajina a i Slovensko se odpojilo a jak dopadli maj ženskou prezidentku a koho máme my ožralu z Vysočiny

Kašpárek: Na tohle ani já nemám (odchází) ●

Dílňičky pro dětičky

Hana Volkmerová

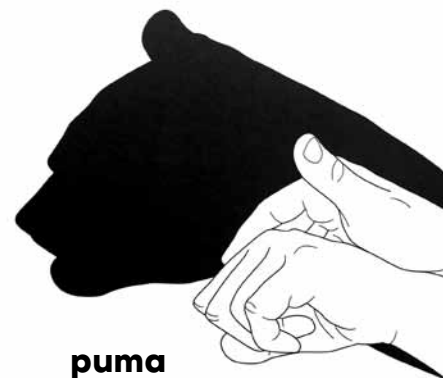
Nejsme v žádném dopoledním semináři. Elišce jsou teprve dva roky a třičtvrtě, vstávání načas je pro nás náročné a tvořit pod vedením čtyři hodiny v kuse také. Jedeme stále v trochu svobodnějším režimu a zvláště teď o prázdninách. A navíc, nabídka je i pro nás „nezařazené“ na LCH dostatečně pestrá. Každý den přehlídka je možné v čase od 10 do 12 hodin navštívit tvůrčí dílny pro veřejnost ve Slavoji Divadla Karla Pippicha, kde si mohou děti různého věku vytvořit společně se svými rodiči loutku. Každý den jinou. Již se tvořily jednoduché plošné loutky, složitější prstové loutky a maňáskové hlavičky, loutky z kelímků a mapeťáci z krabiček od mléka, džusů či jiných nápojů. Nahlédly jsme každé dopoledne (někdy na hodinku, jindy jen na půl, či pár minut) a vždy bylo v prostoru klubovny plno. Mým odhadem asi patnáct, šestnáct osob. U tří větších stolů tvořily děti společně se svými rodiči své loutky. Lepily, stříhaly, malovaly, prostřihávaly, zkrátka byly plně zaujaté tvorbou a Jitka Kvasničková a Klára Kvasničková (matka s dcerou) jim pomáhaly, inspirovaly je, radily, ukazovaly, kde co je, jak je to možné použít a co to dokáže. Obě lektorky jsou z Ostravy, kde vedou různé typy dílen (dramadílly pro školy, terapie loutkou Pan Barvička a Slečna Mašlička pro mnohá ostravská zařízení a ústavy a vzdělávací semináře pro pedagogy) pod hlavičkou Theatra ludem. Kreativitu v dílnách podporovala i příjemná atmosféra. Když děti nechtějí tvořit loutku, nebo jsou ještě malé jako třeba naše Eli, tak si mohou svobodně kreslit, lepit papíry či peříčka, jen tak stříhat. Vysledovala jsem, že někteří rodiče se svými ratolestmi chodí na dílny každý den. Tvoří se tak jakási krátkodobá loutkodíleňská komunita rodičů s dětmi. Příjemná je také časová volnost. Je možné přijít později, odejít dříve, nebo i zůstat po celou dobu. Absolvovat jen jednu dílnu, nebo všechny a mít doma sbírku vlastnoručně vyrobených loutek na 69. Loutkářské Chrudimi.

Na závěr poznámka: Theatr ludem od roku 2015 převzaly a vedou právě Klára Kvasničková a Pavla Masaříková. Hana a Tomáš Volkmerovi zůstali jako řadoví lektori některých dramadílů a především garanti lekcí Terapie loutkou a seminářů pro pedagogy. ●

Zahrajte si se stínem

vlk

puma

medvěd

jednorožec

Kuse z diskuse

zapsal František Kaska

4 veřejná rozprava, asi 50 účastníků, 2 inscenace k diskusi, moderuje Kristián Kubák

Kačenka Shingebiss

Nina Patrasová: Úžasná energie na mě proudila z jeviště, pořád si hrají, předávaly mi tu energii a příběh, nepřehrávaly, ale hrály si s tématem, přeju jim, aby si to všechno uchovaly do budoucí tvorby.

Vzhledem k tomu, že holky byly přítomné, mluvili všichni další řečníci přímo k nim.

Michal Drtina: Jste moc šikovné, vybavené, máte přirozený projev, pohyb na jevišti. Pracujte na sobě dále pod vedením nějakého dobrého pedagoga a rozvíjejte se.

Blanka Luňáková: Měly jste jiskru, byly jste krásné na jevišti. Můžu vám dát pár rad k práci s loutkou. (proběhla herecká školka Blanky Luňákové. Pokusím se popsat později - hraje svým šátkem víchr.) Ten víchr tím šátkem můžete hrát zajímavěji, ne jen mávat, můžete využít změnu rytmického pohybu, gesto (dát si tam poutko), fázovat jeho reakce, gesta, změny. Nezakrývat loutky rukou – divák musí vidět co nejvíce. Fázovat. Zkusit pracovat s podtextem, kontrastem: Já se nebojím, ale v pocitu by ten strach byl, pak je to zajímavější, větší odvaha je překonat strach než být jen bezstarostný.

Zdeněk Dočekal: Vyjádřím se k hudbě. Ta úvodní skladba na flétnu – začínáš pozitivně, ale pak by mohl přijít temnější motiv – vyvolat napětí, možnost, že to nedopadne dobře. Píseň na konci mě bavila. Jako by každá sloka měla jiný počet slov, ta nepravdivost byla zajímavá. Nebylo to předvídatelné.

Soubor: Hudbu jsme našli na internetu a text do ní složily.

Jakub Hulák: Nezapadáte mi do kontextu dalších dětských souborů. Váš vklad je obrovský, ale režuruje kdo, maminka? Vnímám nadšení, zřejmě samostatnost, svobodu v tvorbě. Také doporučuji pracovat s nějakým pedagogem. Je to vyprávění a vy ho jen ilustrujete, tedy, co řeknete pak ještě uděláte. Některé motivy se jen opakují, mohly by se rozvíjet, variovat. Máte ohromný potenciál.

Luděk Richter: Vážím si té radosti, nejde o nacvičený úsměv. Také se přimlouvám za větší rozehrávání. Obraz může přidat obohacení – to, co vidíme, působí víc, než co se řekne. Může být zahráno to, co se neříká – strach či pocit bezpečí. Kachnička nemusí jen tak courat po bytě a venku. Může zaujímat jiné vztahy vůči prostoru (mizanscény). Něco se změnilo, něco ji překvapí. Má jiný pocit doma (je mi dobře) a venku (přece jen vnímám nebezpečí). Jsou tam dramatické situace – severák útočí na dveře, kachnička by měla reagovat, třeba se přemístit.

Kristián Kubák: Je to takové jevištní haiku. Potřebovaly byste dramaturgické zamyšlení – tedy, o čem to hrajete. Asi o té odvaze. Ale to permanentní uvažování nad každou situací vám pomůže. Ten největší konflikt, když severák vnikne dovnitř a ona zatopí v kamnech, se jen tak nějak stane – chybí tam ten úlek, reakce, napětí, nápad...

Jakub Hulák: Je třeba to dotáhnout, proč právě vy hrajete toto. Je to o vnitřní síle, kdybychom víc cítili, že je to vaše téma, pak by to mělo větší sílu.

Tomáš Volkmer: Když severák pronikne do dveří a vy ho vytáhnete nad prostor, tak neohrožuje prostor kačenky. Mohl by více zaplnit, zabílet její pokojík.

Maminka: Holky jsou v dramatu, v ZUŠ mají hru na nástroje a pak si doma hrají jen spolu. A tohle je jejich projekt. Vyjdou třeba z materiálu, tvoří scénu. Pohádku četli ve školce a mimo waldorfský svět ji nikdo nezná. Tak ji chtějí hrát srdcem a ne hlavou. A y ostatní děti ji taky vnímají srdcem.

Michal Drtina: Tohle zafunguje jen do jistého věku. Ten váš vklad přestane převažovat, nebudete už děti a tak to nadšení a hravost nebude stačit. Bude posuzování to vaše divadlo.

Erben 1862

Divák: Bavila mě hra s předměty, humor, znaky. Trocha zklamání – vnímal jsem propojení herce a jeho alterega – předmětu. Když tchoř zabíjel slepice, mohlo se to projevit i akcí herce

Nina Patrasová: Byly maximálně soustředění, vnímali se, reagovali na sebe.

Luděk Richter: Toto je zvláštní druh divadla, vlastně herecké a metaforické významy jsou doplněné zacházením s předmětem. Pýcha kohoutů jsou vznošené lahve. Problém je s dalšími dvěma kohouty – co jsou oni zač, jaký vztah mají k původnímu kohoutovi. Nakolik to obohacuje ten příběh. Ano, ten vtip trojí reakce ministrů funguje, jen jak to souvisí s tím tématem... A proč Erben 1862?

Blanka Luňáková: Třetí ministr jde přes mrtvolu. Problém jsem měla se dvěma momenty. Proč ten kohout zavolá tchoře? Je to pomsta, trest pro slepice? A proč slepice začnou oslavovat tchoře? Ony jsou v bezpečí kavárny. Je to jen tím, že jsou slepice? Expozice byla dlouhá – budila dojem, že to bude celé o vztazích mezi ženami, mužem, bylo toho až moc.

Zdeněk Dočekal: Ty slepice používaly specifický jazyk, ale splývaly. Až třeba ten akord tomu dával zmnožení, možná mohla každá mít svoji tóninu, trochu jiný jazyk, zvuk, intonaci?

Tomáš Volkmer: Motiv: Povolati cizince, aby nám vládnul... vyšuměl. A je paralela mezi Erben 1862 a Orwel 1984?

Jakub Hulák: Je to aktuální, ale důvod k pojmenování to úplně není. Možná byli okouzlení nadčasovostí. Ocenil jsem prostředky, gradace agresivity tchoře, působivý obraz sání krve – polévání se červeným vínem. V Erbenově původní bajce je třetí kohout propuštěn, ale pro tohle pojetí je to slabé. Že se z něj stane kolaborant, pokládám za šťastné.

Kristián Kubák: Oceňuji výběr, také vnímám paralelu s Orwellem. Chválím úspornou práci s jazykem. Promyšlené. Závěrečná otázka by se mohla formulovat lépe. Výtvarně nefungují úzké lahve. Vše, co tam je, skvěle hraje (kromě vývrtky). Nástup tchoře jsem vnímal motivovaný. Ale ten konec? Něco od začátku chybí, aby se tak na konci zachoval. Kohout si připije krvi druhého kohouta s tchořem? A stojící lahev není mrtvý kohout. Chtěl bych nějaké kouzlo na závěr, třeba ať se víno změní v bílé...

Jarka Holasová za soubor: Je to politické téma. Na věčné časy, to je odkaz na léta 1968 až 1989. Slepici obec není dostatečně poslušná, Aby byl pořádek, pozveme mocnějšího vládce odjinud. A ten tu pořádek udělá. A ten kolaborant si přitukl krvi mrtvého soudruha.

Blanka Luňáková: Historie se opakuje.

Luděk Richter: Text je nadčasový, to heslo tu nadčasovost naopak bere. 1862 nedává žádný další význam. Název je pro mě vstupní klíč. Hrajete o kolaboraci, hledání silného vůdce? My jsme se ne úplně dobrovolně propůjčili cizí mocnosti. Ta paralela kulhá.

Závěrečný potlesk ale prozradil, že přes mnoho otázek byla inscenace přijatá nadšeně.

Borec nakonec je Blanka Luňáková. Zde slíbený podrobný popis její herecké etudy Severní vítr:

Blanka snímá bílý šátek, lehce vlaje, vlání se zesiluje. S významným gestem gestem se vznese šátek do vzduchu, prodlužuje se, rozšiřuje, zmnožuje, náhle je všude, vlaje nám nad hlavami, omotává účastníky diskuse, některé zvedá a přenáší vzduchem. Pak změna. Šátek se zastaví i s uvězněnými Kačenkami. Vznáš se Blanka, bíle se rozzáří. Ochladí se. Jako by ze světa vymizela radost a naděje. Blanka vylétá otevřeným oknem, dalším se vrací, pak ven, přelétá střechu muzea a vrací se oknem na druhé

straně. Vyděšené černé kačenky se vymotávají z bílého šátku. Blanka pokyne a šátek se s lehkým chvěním opět zmenšuje a vrací se na její ramena, z bílé královny větrů se Blanka opět mění v klidnou a smířenou, ač lehce poraženecky působící ženu. „Takhle nějak se to dělá, děvčátka.“ ●

Objektivem Zahálky

České dráhy přinášejí předpověď počasí...

Chrudimské ulice k nedávnému výročí...

Loutkocaching Celofestivalovka

JE TO SLADKÝ

Jednodenní keška

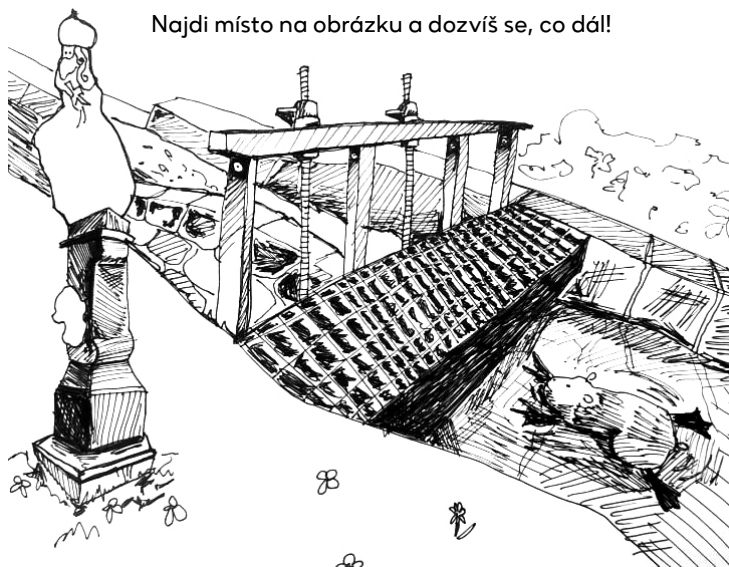
Tatíček má pod čepicí.
Heslo: ???

Gratulujeme nálezcům kešek

Barunka a Stázinka

Bojovka!

Najdi místo na obrázku a dozvíš se, co dál!

pokračování z čísla 4

VYPRÁVĚNKA NA DOBROU NOC

Thalijka v Chrudimi

LuZ

V neděli dopoledne zaběhla Thalijka za Marionetkou. Potkala u ní slečnu, která si opakovala text. Thalijka ji nesměle pozdravila a pozorovala utržené výrazy loutky i loutkoherečky. „Můžu si to taky zkusit?“ Odpovědí bylo slečnino tiché hm. „Díky, jsem Thalijka.“ „Marie,“ špitla slečna. „Proč jsi smutná?“ „To bys nepochopila,“ řekla Marie a povzddechla si. „Jasně, to říkáte vy dospěláci vždycky,“ durdila se Thalijka a začala si zkoušet vodění loutky. Po chvíli s jásotem vykřikla: „Marie, Marie, už se směje, ona se uzdravila!“ Marie užasle vyskočila a převzala si Marionetku a zkusila zahrát třetí scénu. A nic, z loutky jako kdyby vyprchal život. Děvčata si ji zkusila několikrát předat. Po chvíli nastalo ticho. „Marie, ta loutka je smutná, protože jsi nešťastná.“ Marie se posadila a spustila slzavý déšť. „Když já ho mám ráda a nevím jestli on mě taky, a to mě trápí.“ „Koho?“ „Cyrila,“ zatroubila Marie do kapesníku. „Se ho zeptej,“ podotkla Thalijka. Marie se vyděšeně podívala: „Jak jako? Jako osobně?“ Thalijka protočila oči v sloup. „Jak jinak asi.“ „To ...to já nemůžu.“ „Jenže takhle se budeš trápit donekonečna a v pondělí hrajete.“ Marie se znovu rozplakala. „Nebul, napíšeme mu dopis a pozveme ho na představení.“ „Ale je neděle, než ho dostane...“ „Neboj, to zařídíme!“ Marie si otřela slzy a Marionetka vděčně mrkla na Thalijku. ●

pokračování zítra

Výstavy

Seminář P – Slavoj

Seminář G – vestibul DKP

Zpravodaj 69. Loutkářské Chrudimi vydává a tiskne: Chrudimská beseda, šéfredaktor: Jana Soprová, redakce: František Kaska, Sára Kordová, Barbora Jurašková, Marta Hermannová, spolupracovníci redakce: Ema Šlechtová, Veronika Švecová foto: Ivo Mičkal a redakce, grafický design: Hoai Le Thi, Jakub Novotný, sazba: Petra Líbová, ilustrace: Vojtěch Líba, kontakt: jasop@centrum.cz
Neproschlo jazikovou úpravou.

představení

10.00 / 14.00 (C) / 16.00 (A) / 18.00 (B)

O zvířátkách

Scéna MED / Vozichet – Ruda Hancvencl, Jablonec n. Nisou / 30 min. / od 6 let

11.00 / 14.00 (A) / 16.00 (B) / 18.00 (C)

Zlatá kniha andělů

Malá scéna Divadla Karla Pippicha / Strípek, Plzeň / 45 min. / od 12 let

13.00 / 15.00

Pozor, Zorro

jeviště Divadla Karla Pippicha / Divadlo Alfa, Plzeň / 50 min. / 6 let

13.00 / 14.00 / 15.00 / 16.00 / 17.00 / 18.00

TROJHLAS

Kinosál Muzea barokních soch / MAUR film, FAMU, UMPRUM, Západočeská univerzita v Plzni / 35 min. / od 5 let

14.00

Nedopečený koláček

Spolkový dům / Loutky bez hranic, Praha / 45 min. / od 3 let

14.00 / 15.00 / 17.00 / 18.00

Prefaby

Klubovna Divadla Karla Pippicha / Plata Company + mir. theatre / 30 min. / od 12 let

Pozor změna!
15.00 (A, B, C) / 17.00

Matěj a čerti

Stan za Divadlem Karla Pippicha / LokVar, Praha / 50 min. / od 4 let

21.30

Emil

Jeviště Divadla Karla Pippicha / Loutky bez hranic, Divadlo T601, Divadlo b / 60 min / od 18 let

koncert

19.00

BALAGE BAND feat. TEREZA

letní kino

dílny pro veřejnost

10.00 – 12.00

Udělej si loutku

Slavoj Divadla Karla Pippicha / THeatr ludem, Ostrava

14.00 – 16.00

Vyrábíme loutky

za Divadlem Karla Pippicha / Čmukaři Trutnov

průběžně po celý den

Kreativní dílny

za Divadlem Karla Pippicha

průběžně po celý den

Kamínková dílnička

za Divadlem Karla Pippicha

prezentace seminářů

Neděle 5. 7.

21:30

O zlaté rybce

Scéna MED / účastníci semináře SoSo / 60 min. / od 12 let / Solenické Sorbova vzpomíná na svou třídní učitelku Honzu Dvořáka

Pondělí 6. 7.

13.00

Seminář C

fontána za mostem – Bruselská fontána

13.20

Seminář K1

kláda v náhonu – Badatelé z Chrudimky

13.40

Seminář K2

stan za divadlem Karla Pippicha

14.00

Seminář L

park u křoví – O Červené Karkulce